De Euclidis cùm tempore quo uixit, tum libris editis, nemo eſt, quod ſciam, inter ueteres ſcriptores, qui plenius tradiderit, quàm Proclus Diadochus. Is enim libro Cōmentariorum ſecundo, ſuper primum Euclidis, enumeratis aliquot non paucis, qui ætate Euclidē præceſſiſſent, claris Mathematicis, ueluti ſunt (ut nomina tantum eorū breuiter percurrā) Thales, Ameriſtus Steſichori poetæ frater, Pythagoras, Anaxagoras Clazomenius, Oenopides Chius, Theodorus Cyrenæus, Hippocrates, Plato, Leodamas Thaſius, Architas Tarentinus, Theætetus Athenienſis, Neoclides, Leon, Eudoxus Cnidius, Amyclas, Menæchmus, Denoſtratus, Theudeus Magnes, Cyzicinus Athenienſis, Hermotimus Colophonius, & Philippus Metenſis: poſtea ſubiungit, οὐ πολὺ δὲ τούτων νεώτερός ἐστιν Εὐκλείδης, ὁ τὰ στοιχεῖα συναγαγὼν, καὶ πολλὰ μὲν τῶν Εὐδόξου συντάξας, πολλὰ δὲ τῶν Θεαιτήτου τελεωσάμενος. ἔτι δὲ τὰ μαλακώτερον δεικνύμενα τοῖς ἔμπροσθεν εἰς ἀνελέγκτους ἀποδείξεις ἀναγαγών. Nunc quando uixerit, ſequitur: γέγονε δὲ (inquit) οὗτος ὁ ἀνὴρ ἐπὶ τοῦ πρώτου Πτολεμαίου (Lagi hic filius fuit, qui, ut tradunt Hiſtorici, poſt mortem Alexandri Macedonis, Aegypto, Aphrica, & magna Arabiæ parte potitus, regnauit) Et paulo pòſt: νεώτερος μὲν οὖν ἐστι τῶν περὶ Πλάτωνα, πρεσβύτερος δὲ Ἐρατοσθένους καὶ Ἀρχιμήδους. οὗτοι γὰρ σύγχρονοι ἀλλήλοις, ὥσπερ πού φησιν Ἐρατοσθένης. Sed & profeſsionis, qua fuerit, meminit idem, dicens: καὶ τῇ προαιρέσει δὲ Πλατωνικός ἐστι, καὶ τῇ φιλοσοφίᾳ ταύτῃ οἰκεῖος, ὅθεν δὴ καὶ τῆς συμπάσης στοιχειώσεως τέλος προεστήσατο, τὴν τῶν καλουμένων Πλατωνικῶν σχημάτων σύστασιν. Dehinc alios eius autoris libros mathematicos, magna induſtria conſcriptos, commemorat, ſubijciens: πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα τοῦ ἀνδρὸς τούτου μαθηματικὰ συγγράμματα, θαυμαστῆς ἀκριβείας καὶ ἐπιστημονικῆς θεωρίας μεστά. τοιαῦτα γὰρ καὶ τὰ ὀπτικά, καὶ τὰ κατοπτρικά. τοιαῦται δὲ καὶ αἱ κατὰ μουσικὴν στοιχειώσεις, ἔτι δὲ τὸ περὶ διαιρέσεων βιβλίον. Qui autem ex omnibus his libris eius præcipuam laudem merentur: reſpondet idem Proclus, dicens: διαφερόντως δ᾽ ἄν τις αὐτὸν ἀγασθείη κατὰ τὴν γεωμετρικὴν στοιχείωσιν, τῆς τάξεως ἕνεκα, καὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν πρὸς τὰ στοιχεῖα πεποιημένων θεωρημάτων τε καὶ προβλημάτων. καὶ γὰρ οὐχ ὅσα ἐνεχώρει λέγειν, ἀλλ᾽ ὅσα στοιχειοῦν ἠδύνατο παρέλαβεν. Sed & alia quædā huius autoris præter mathematica, recenſet idem, ſubiungens: ἔτι δὲ τοὺς τῶν συλλογισμῶν παντοίους τρόπους, τοὺς μὲν ἀπὸ τῶν αἰτίων λαμβάνοντας τὴν πίστιν, τοὺς δὲ ἀπὸ τεκμηρίων ὡρμημένους, πάντας δὲ ἀνελέγκτους καὶ ἀκριβεῖς, καὶ πρὸς ἐπιστήμην οἰκείους. πρὸς δὲ τούτοις τὰς μεθόδους ἁπάσας τὰς διαλεκτικάς, τὴν μὲν διαιρετικὴν ἐν ταῖς εὑρέσεσι, τὴν δὲ ἀναλυτικὴν ἐν ταῖς ἀπὸ τῶν ζητουμένων ἐπὶ τὰς ἀρχὰς ἀναστροφαῖς. Et paulo pòſt: ἐπειδὴ δὲ πολλὰ φαντάζεται μὲν ὡς τῆς ἀληθείας ἀντεχόμενα, καὶ ταῖς ἐπιστημονικαῖς ἀρχαῖς ἀκολουθοῦντα, φέρεται δὲ εἰς τὴν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν πλάνην, καὶ τοὺς ἐπιπολαιοτέρους ἐξαπατᾷ, μεθόδους παραδέδωκεν καὶ τῆς τούτων διορατικῆς φρονήσεως, ἃς ἔχοντες γυμνάζειν δυνησόμεθα τοὺς ἀρχομένους τῆς θεωρίας ταύτης, πρὸς τὴν εὕρεσιν τῶν παραλογισμῶν, ἀνεξαπάτητοι δὲ διαμένειν. καὶ τοῦτο δὴ τὸ σύγγραμμα, δι᾽ οὗ τὴν παρασκευὴν ἡμῖν ταύτην ἐντίθησι, ψευδαρίων ἐπέγραψε, τρόπους τε αὐτῶν ποικίλους ἐν τάξει διαριθμησάμενος, καὶ καθ᾽ ἕκαστον γυμνάσας ἡμῶν τὴν διάνοιαν παντοίοις θεωρήμασι· τῷ δὲ ψεύδει τὸ ἀληθὲς παραθεὶς, καὶ τῇ πείρᾳ τὸν ἔλεγχον τῆς ἀπάτης συναρμόσαντος. τοῦτο μὲν οὖν τὸ βιβλίον καθαρτικόν ἐστι, καὶ γυμναστικόν. ἡ δὲ στοιχείωσις αὐτῆς τῆς ἐπιστημονικῆς θεωρίας τῶν ἐν γεωμετρίᾳ πραγμάτων ἀνέλεγκτον ἔχει, καὶ τελείαν ὑφήγησιν. Hæc de Euclide & libris eius, ex Proclo.

BREVIS